

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoCsp/61/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120207286
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Trnavská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3120207286.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Martiny Trnavskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v spore žalobcu U. proti žalovanému L. o zaplatenie 100.962,93 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 21. júla 2021 č. k. 14Csp/67/2020-179 v spojení s opravným uznesením zo dňa 8.septembra 2021 č.k. 14Csp/67/2020-214, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu výroku II. **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu výroku I. **m e n í t a k , ž e ž a l o b u z a m i e t a .**

Žalovanému **p r i z n á v a** voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100% .

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 21. júla 2021 č. k. 4Csp/67/2020 - 179 v spojení s opravným uznesením zo dňa 8.septembra 2021 č.k. 14Csp/67/2020 - 214 súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi istinu 100.001,13 eur a úroky vo výške 11.292,29 eur, úroky z omeškania vyčíslené k 26.08.2020 vo výške 13.942,47 eur a 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 111.293,42 eur od 27.08.2020 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V zostávajúcej časti žalobu výrokom II. zamietol. Výrokom III. rozhodol, že žalobca má proti žalovanému právo na náhradu trov konania 92%. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového zistenia, že žalovaný a právny predchodca žalobcu R. uzavreli dňa 30.10.2006 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX. Právny predchodca žalobcu sa zaviazal poskytnúť žalovanému spotrebný bezúčelový úver vo výške 4. mil. Sk (132.775,68 eur) s dohodnutou fixnou výškou úrokovej sadzby do 30.10.2007 vo výške 6,05 % p.a. (Výška úrokovej sadzby sa v priebehu trvania zmluvného vzťahu zmenila deväťkrát, a to od 30.10.2007 na 5,10 % p.a., od 30.10.2008 na 5,80 % p.a., od 30.10.2009 na 4,59 % p.a., od 30.10.2010 na 3,99 % p.a., od 30.10.2012 na 4,59 % p.a., od 30.10.2014 na 7,29 % p.a., od 08.04.2015 na 2,69 % p.a., od 12.03.2017 na 3,19 % p.a. a od 23.03.2018 na 5,08 % p.a.). Od 20.11.2006 sa žalovaný zaviazal zaplatiť úver v 320-ich splátkach po 25.460,- Sk / 845,12 eur, splatných vždy k 20. dňu v mesiaci. Počiatočná splatnosť úveru bola dohodnutá na 20.11.2006 a konečná splatnosť úveru bola účastníkmi zmluvy dohodnutá na 20.06.2033. Zmluva bola zabezpečená záložným právom na nehnuteľnostiach v LV č. XXX v k.ú. R.. Žalovaný z celkového dlhu uhradil sumu 90.380,44 eur, z čoho bolo započítané 31.812,75 eur na istinu, 56.534,69 eur na riadny úrok, 360,18 eur na zmluvný úrok z omeškania a 1.672,61 eur na poplatky; čo nebolo sporné, nakoľko žalovaný uvedenú skutočnosť nenamietal. Dňa 29.11.2017 banka oznámila žalovanému, že ku dňu 29.11.2017 je v omeškaní so splácaním pohľadávky banky vo výške 6.074,76 eur a žiadala, aby v lehote najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy dlh uhradil. Zároveň ho upozornila, že, ak dlh v lehote neuhradí, je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Pohľadávka uhradená nebola, a preto banka dňa 18.1.2018 listom vyhlásila ku dňu 23.1.2018 mimoriadnu splatnosť

úveru z dôvodu porušenia bodu 8.1 písm. a/ Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery R. s účinnosťou od 1.1.2015 v aktuálnom znení - omeškanie dlžníka so splácaním pohľadávky banky o viac ako 3 mesiace, a zároveň vyzvala žalovaného na úhradu dlhu v lehote 15 dní, čo žalovaný neurobil. Dňa 23.3.2021 bola pohľadávka zo zmluvy o úvere proti žalovanému postúpená na žalobcu. Súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca je veriteľom žalovaného na základe platne postúpenej a riadne zosplatennej pohľadávky, že neuhradená pohľadávka banky ku dňu 29.11.2017 predstavovala presne stanovenú čiastku uvedenú v prvom odseku listu a to sumu 6.074,76 eur, ktorú banka požadovala do 15 dní od doručenia listu uhradiť, v opačnom prípade dlžníkovi hrozilo odňatie dohodnutých splátok a predčasná splatnosť dlhu, na čo bol dlžník v tejto výzve taktiež písomne upozornený. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu mohol veriteľ uplatniť len do dňa zročnosti najbližšej splatnej splátky nasledujúcej po lehote vo výzve a keďže bola splatná do 20. dňa v mesiaci, teda do 20.12.2017, veriteľ dlh zosplatnil ku dňu 18.1.2018. Strany mali zmluvne dojednané, že k predčasnému splateniu dlhu môže banka pristúpiť až potom, čo bude dlžník v omeškaní s platením s akoukoľvek splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace (bod 8.1 písm. a/ Produktových obch. podmienok) s tým, že dlžníka vyzvala v lehote 15 dní od doručenia výzvy, aby dlh uhradil, pričom výzvu dlžník neprevzal, a preto sa táto považovala v zmysle obchodných podmienok za doručení tretím dňom po jej odoslaní teda dňa 3.12.2017 a v lehote 15 dní mal dlžník uhradiť dlh, teda lehota na plnenie mu uplynula dňa 18.12.2017, pričom lehota na zaplatenie ďalšej splátky bola 20.12.2017. Avšak zásielka o tom, že žalovaný výzvu z 29.11.2017 neprevzal, sa banke vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote až dňa 27.12.2017 z pošty, a preto mohol dlh zosplatniť k najbližšie splatnej splátke a to bolo k 20.1.2018. Žalobca -banka dlh zosplatnila dňom 18.1.2018 s tým, že podľa bodu 8 bod 8.2 písm.a/ OP R. (čl. 46 spisu) určenie presného dátumu mimoriadnej splatnosti úveru je v plnom rozsahu v réžii banky. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že, keďže banka dňa 29.11.2017 žiadala uhradiť sumu 6.074,76eur, jednoduchým matematickým prepočtom (6.074,76eur : 845,12eur) sa dá zistiť, že tomu zodpovedá počet 7,18 neuhradených splátok. Ak vo výzve zo dňa 29.11.2017 už bol dlžník s platením v omeškaní za viac ako 7 splátok, k tomuto dátumu bola najneskôr splatná splátka, s ktorou bol dlžník viac ako 3 mesiace v omeškaní, splátka splatná dňa 20.8.2017. V súvislosti s premlčaním uviedol, že vo vzťahu k zosplatenému dlhu mimo už splatných splátok teda nastáva situácia odlišná, a premlčacia lehota vo vzťahu k týmto neuhradeným splátkam plynie odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, ktorá vyvolala zosplatenie dlhu, avšak pokiaľ ide o spotrebiteľské zmluvy, je potrebné zohľadniť osobitnú právnu úpravu, ktorá vyplýva z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré zaviedlo novú podmienku pre aplikáciu § 565 vzťahujúcu sa výlučne na spotrebiteľské zmluvy, keď možnosť veriteľa žiadať o zaplatenie celej zostávajúcej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (teda možnosť uplatnenia práva podľa § 565), je viazaná nielen na samotné omeškanie s úhradou splátky, ale aj na právnu udalosť, ktorou je uplynutie 3 mesiacov omeškania s úhradou tejto splátky. Súčasne platí pre veriteľa tiež povinnosť upozorniť dlžníka na možnosť zosplatenia dlhu aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva. Z uvedeného podľa názoru súdu prvej inštancie plynie, že v prvý deň omeškania s úhradou splátky nie je veriteľ vzhľadom na § 53 ods. 9 oprávnený uplatniť právo podľa § 565 ale premlčacia doba v prípade spotrebiteľských zmlúv u predčasne zosplateného dlhu začína plynúť až po troch mesiacoch omeškania od splatnosti splátky. Z vyššie uvedeného tiež vyplýva, že, pokiaľ malo dôjsť k uplatneniu práva veriteľa pre omeškanie žalovaného s úhradou splátky splatnej dňa 20.8.2017, veriteľ mohol pristúpiť k zosplateniu zostatku dlhu najskôr po uplynutí zmluvne dohodnutých viac ako 3 mesiacov omeškania t.j. po 21.11.2017. Za situácie, že predčasná splatnosť dlhu bola viazaná na splátku splatnú 20.8.2017, mohlo dôjsť k premlčaniu nároku žalobcu u zosplatených splátok najskôr od 21.11.2020 (21.11.2017 + 3 roky) a keďže žalobu podal 19.10.2020, k uplynutiu premlčacej doby za takých okolností nemohlo dôjsť. Dodal, že uvedený právny názor vyplýva z judikátu - uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn.2CoCsp/34/2020 zo dňa 15.12.2020 „publikovaného pod E Nárok žalobcu teda posúdil ako nepremlčaný. Ďalej poukazoval na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. júna 2020, sp. zn. 5 Cdo 42/2020 a rozsudok Súdneho dvora zo dňa 10.6.2021 vo veci C-192/20. Ďalej uviedol, že v danom prípade mal žalobca uhradiť istinu- požičaných 132.775,68eur v 320-tich splátkach po 845,12eur teda celkove sumu 270.438,40eur, ak by zmluva zostala platná v dojednaný čas a nedošlo by k predčasnému zosplateniu dlhu. Žalovaný uhradil na dlh doposiaľ sumu 90.380,44eur, teda žalobca má právny nárok na zaplatenie sumy 180.057,96eur (270.438,40eur - 90.380,44eur) spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy 180.057,96eur od 12.2.2018 do zaplatenia (26.1.2018 prevzatý oznam o mimoriadnej splatnosti úveru + 15 dní lehota na plnenie). Žalobca si žalobou uplatňoval pohľadávku na zaplatenie len vo výške 112.655,95eur z toho úroky vyčíslené k 26.08.2020 vo výške 11.693,02eur, úroky z omeškania vyčíslené k 26.08.2020 vo výške 13.942,47 eur; 5,08 % ročný úrok zo sumy 100.962,93 eur istiny od 27.08.2020 do zaplatenia, 5 %

ročný úrok z omeškania zo sumy 112.655,95 eur od 27.08.2020 do zaplattenia. Súd prvej inštancie uznal za opodstatnený nárok na zaplattenie sumy istiny 100.001,13 eur a úroky vo výške 11.292,29 eur, úroky z omeškania vyčíslených k 26.08.2020 vo výške 13.942,47 eur a 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 111.293,42 eur od 27.08.2020 do zaplattenia a vo zvyšku žalobu zamietol. Poplatky za správu úveru si žalobca účtoval v zmysle § 122s ods.4 zákona o bankách č. 483/2001 Z.z. len do 5/2013, pokiaľ to bolo v súlade s platnou legislatívou, čo vyplýva z platobnej histórie. Súd priznal nárok aj na zmluvne dojednané a vyčíslené úroky z omeškania, lebo predstavujú kompenzáciu za predčasné splatenie dlhu. Nepriznal zmluvný úrok vo výške 5,08% zo sumy 100.962,93eur od 27.8.2020 do zaplattenia z dôvodu, že toto podľa neho už predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože uznal za opodstatnený zmluvný úrok z omeškania a úrok vyčíslený do 26.8.2020 a vo zvyšku by úrok predstavoval neprimerané finančné zaťaženie žalovaného, preto od 27.8.2020 priznal nárok len na zákonný úrok z omeškania 5% ročne z istiny zníženej o účtované poplatky za upomienky 961,8eur a s pripočítaním zmluvných úrokov - sumy 111.293,42eur. Za neprijateľné súd považoval len zmluvné podmienky, v zmysle ktorých si žalobca - banka účtovala poplatky za upomienky v celkovej výške 961,8eur, pričom nebolo preukázané, že takéto upomienky boli žalovanému vôbec odoslané a považoval ich za bezdôvodné obohatenie na úkor spotrebiteľa. Dňom nasledujúcim po márnom uplynutí lehoty na plnenie uvedenej vo výzve o zosplatení dlhu (11.2.2018) teda od 12.2.2018 bol žalovaný s plnením dlhu v omeškani, a preto veriteľovi priznal právo požadovať popri plnení aj úrok z omeškania vo výške podľa § 517 ods.2 Obč. zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. 5,00% ročne. Žalobca žalobou požadoval priznať len úrok z omeškania 5% ročne z istiny + úrokov od 27.8.2020 do zaplattenia a tak žalobe časti o zaplattenie úrokov z omeškania 5% ročne zo sumy 111.293,42eur(odpočítal 961,8eur na upomienkach) od 27.8.2020 do zaplattenia vyhovel.

2. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroku II. zamietnutej časti žaloby o zaplattenie úroku vo výške 5,08 % zo sumy 100.001,13 eur od 27.8.2020 do zaplattenia podal žalobca včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie eventuálne zmenil rozsudok v napadnutom rozsahu tak, že uloží žalovanému zaplatiť úrok vo výške 5,08 % zo sumy 100.001,13 eur od 27.8.2020 do zaplattenia. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie. Žalobca zastáva názor, že odôvodnenie súdu je v časti nároku na riadne úroky nezrozumiteľné, nejasné a vo vzájomnom vnútornom rozpore. Poukazoval na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. júna 2020, sp. zn. 5 Cdo 42/2020 (R 5/2021), podľa ktorého „Po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.“ V zmysle zmluvy mal žalovaný zaplatiť za poskytnutý úver celkovo sumu 270.438,40 eur (počet splátok x výška splátky), z čoho vyplýva, že žalovaný a postupca si zmluvne dojednali riadny úrok v celkovej výške 137.662,72 eur (súčet všetkých splátok - poskytnutý úver). Nakoľko žalovaný z úveru uhradil doposiaľ len sumu 90.380,44 eur, žalobca zastáva názoru, že v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR má nepochybne nárok na zaplattenie riadneho úroku (ceny peňazí) minimálne v rozsahu, v akom bol zmluvne dohodnutý a zároveň aj na úroky z omeškania, ktoré vznikli z dôvodu neplnenia zmluvných povinností na strane žalovaného. Rovnaký záver uviedol aj konajúci súd v ods. 32. odôvodnenia. Žalobca v nadväznosti na uvedené poukazuje na svojvoľnosť postupu konajúceho súdu, ktorý na jednu stranu akceptuje závery Najvyššieho súdu SR a následne rozhodne v ich priamom rozpore len s odkazom na neprijateľnú zmluvnú podmienku, pričom uvedené je zároveň vo vzájomnom rozpore s predošlou časťou odôvodnenia, v ktorej súd konštatoval, že žalobca má po zohľadnení platieb žalovaného ešte nárok na 180.057,96 eur. Na základe uvedeného považuje žalobca zamietnutie riadneho úroku (neprevyšujúceho zmluvne dohodnutú výšku) za porušenie princípu právnej istoty, kedy konajúci súd rozhodol v priamom rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a to výlučne s odkazom na neprimerané zaťaženie spotrebiteľa, čo žalobca považuje za porušenie práva spravodlivý súdny proces a práva na riadne odôvodnenie rozsudku. Žalobca zároveň poukazuje na nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia. Zároveň žalobcovi nie je zrejmé, na základe akej skutočnosti považoval súd vyčíslené riadne úroky do 26.08.2020 za dôvodné a riadne úroky od 27.08.2020 za neprijateľné, nakoľko uvedený dátum nesúvisí s poskytnutým úverom a ide len o interné vyčíslenie úrokov postupcu k dátumu pred podaním žaloby (resp. uvedený dátum nepredstavuje deň zosplatenia úveru ani deň postúpenia pohľadávky na žalobcu ani iný dátum vyplývajúci zo zmluvy), a teda nie je zrejmý ani dôvod zamietnutia žaloby v časti o zaplattenie riadneho úroku vo výške 5,08 % zo sumy 100.962,93eur od 27.8.2020 do zaplattenia nakoľko ide o totožný nárok ako nárok o zaplattenie úrokov vo výške 11.292,29 eur, pričom rozdiel je len vo forme jeho uplattenia.

3. Proti tomuto rozsudku v rozsahu vyhovujúcej časti výrokov I. a III. podal včas odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku I. a výroku III. zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alternatívne, aby ho zmenil tak, že vo výroku I. žalobu zamietla, vo výroku III. žalovanému priznáva náhradu trov konania v rozsahu 100%. Vytýkal súdu prvej inštancie, že sa vôbec nevysporiadal s jeho námietkami týkajúcimi sa neplatnosti písomných podaní banky -predchodcu žalobcu zo dňa 29.11.2017 „Výzva“ a zo dňa 23.01.2018 „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti - oprava čísla účtu,“ z dôvodu neurčitosti, pretože z nich vôbec nevyplýva, v súvislosti s ktorou omeškanou splátkou alebo splátkami veriteľ vyhlasuje mimoriadnu splatnosť. Nepovažuje za postačujúce tvrdenie súdu o tom, že si mal sám vypočítať, s akými splátkami je v omeškaní. Vytýkal, že sa súd vôbec nevysporiadal so závermi občiansko-právneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20.03.2019, že je naďalej toho názoru, že zo strany žalobcu nedošlo k účinnému a platnému zosplatneniu úveru z dôvodu omeškania s úhradou splátky splatnej ku dňu 20.01.2017, a nestotožňuje sa s názorom súdu uvedeným v odseku 28, 29 odôvodnenia rozsudku, ktorý predčasnú splatnosť úveru viaže na splátku splatnú 20.08.2017. Poukazuje, že poslednú splátku (nie v plnej výške) uhradil v januári 2017, pričom k výzve na zaplatenie pôvodný veriteľ pristúpil až dňa 29.11.2017. K podaniu žaloby došlo až 19.10.2020. Je teda podľa neho zrejmé, že prinajmenšom splátky úveru za obdobie od 21.01.2017 do 21.09.2017, t.j. splátky vo výške 9 x 845,12 eur, t.j. 7 606,08 eur sú premlčané, nakoľko záväzok zaniká postupne tak, ako sú splátky plnené, a omeškanie dlžníka sa posudzuje pri každej splátke zvlášť. Vytýkal, že z rozsudku nie je zrejmé, za aké obdobie a v akej výške (t.j. určenie časového úseku od do a percentuálnej sadzby úroku, tiež sumy, z ktorej žalobca vychádzal) žiada žalobca priznať úrok vo výške 11.929,29 eur a úrok z omeškania vo výške k 26.08.2020 13 942,47 eur. Pokiaľ ide o ročný úrok z omeškania zo sumy 111.293,42 eur od 27.08.2020 do zaplatenia, poukazuje na to, že úrok z omeškania je súdom priznaný zo sumy 111 293,42 eur, pričom žalovaná istina je 100 962,93 eur. Žalovaný preto považuje rozsudok za zmätočný a nejasný. Namietal aj procesný postup súdu, ktorý žalobcovi podľa neho v rozpore so zákonom poskytol dodatočnú lehotu na vyjadrenie sa k špecifikácii žalovanej sumy, a keď žalobcu znovu vyzval resp. mu umožnil špecifikovať žalovanú sumu. Žalovaný tiež poukázal na to, že o vstupe U. do konania rozhodol súd až uznesením na pojednávaní konanom dňa 21.06.2021. U. však urobil podanie dňa 17.06.2021, doručené súdu dňa 18.06.2021, t.j. v čase, keď nebol stranou sporu. Vytýkal súdu, že s jeho námietkami sa vôbec nevysporiadal.

4. Žalovaný k odvolaniu žalobcu uviedol, že v časti, v ktorej žalobca napadol odvolaním rozsudok, sa žalovaný stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, ktorý zamietol návrh žalobcu na priznanie zmluvného úroku vo výške 5,08% ročne zo sumy 100.962,93 eur od 27.08.2020 do zaplatenia, nakoľko jeho priznanie by aj podľa názoru žalovaného predstavovalo neprijateľnú zmluvnú podmienku. Podľa ustálenej súdnej praxe dohodnuté úroky z poskytovaných peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu účastníka dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z pôžičky, jednak úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Po splatnosti pohľadávky podľa neho možno požadovať len úroky z omeškania.

5. Žalobca k odvolaniu žalovaného uviedol, že v nadväznosti na náležitosti „Výzvy“ a „Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“, na ktoré žalovaný poukazuje, zastáva názor, že žiadne zákonné ustanovenie nenariaďuje, aby obsahom výzvy v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ani obsahom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka boli náležitosti, ktorých sa dovoľáva žalovaný. K uvedenému žalobca zároveň poukazuje na skutočnosť, že žalovaný bol výzvou zo dňa 29.11.2017 nielen upozornený na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, ale zároveň bol vyzvaný na zaplatenie omeškaných splátok v presne vyčíslenej sume, a teda žalovaný, pokiaľ chcel omeškanú sumu zaplatiť a predísť tak zosplatneniu úveru, mal možnosť túto sumu zaplatiť v stanovenej lehote. Žiadne zákonné ustanovenie nenariaďuje veriteľovi, aby svojmu dlžníkovi pri zosplatnení úveru poskytol zoznam splátok s presnými dátumami splatnosti, s ktorými je v omeškaní. Žalovaný je predsa dlžník, ktorý predmetný úver splácal a teda má vedomosť o tom, ktoré splátky uhradil a kedy bola ich splatnosť, nakoľko tieto skutočnosti boli dojednané priamo v zmluve. Z uvedeného dôvodu žalobca považuje za absurdné považovať vyhlásenie mimoriadnej splatnosti za neplatné z dôvodu, že toto podanie neobsahuje určenie splátky, pre ktorú došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, nakoľko táto skutočnosť vyplýva priamo zo zákona a nemožno ju stanoviť ani dohodnúť odlišne. Zhrnul, že právny predchodca žalobcu svoje právo uplatnil v súlade s § 565 pre nezaplatenie splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala a zároveň v súlade

s § 53 ods. 9 po upozornení na uplatnenie tohto v práva v lehote nie kratšej ako 15 dní a po omeškaní spotrebiteľa (žalovaného) s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace.

6. Žalovaný k vyjadreniu žalobcu uviedol, že trvá na tom, že oba právne úkony žalobcu sú neplatné, že zo strany žalobcu nedošlo k účinnému a platnému zosplatneniu úveru z dôvodu omeškania s úhradou splátky splatnej ku dňu 20.01.2017, a teda žalobu je potrebné v celom rozsahu zamietnuť a že prinajmenšom pohľadávka žalobcu za splátky úveru za obdobie od 21.01.2017 do 21.09.2017 je premlčaná.

7. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len C.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v rozsahu výroku I. zmeniť podľa § 388 a v rozsahu výroku II. potvrdiť podľa § 387 ods. 1 C.s.p. z týchto dôvodov:

8. Odvolací súd nesúhlasí s námietkou žalovaného o neplatnosti právnych úkonov právneho predchodcu žalobcu (pôvodného veriteľa) - "Výzva", „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti - oprava čísla účtu“ z dôvodu neuvedenia konkrétnej splátky úveru, pre ktorú žiadal o zaplatenie celej pohľadávky. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že právny predchodca žalobcu platne a účinne požiadal žalovaného o zaplatenie celej pohľadávky naraz. Podľa odvolacieho súdu sú tieto právne úkony určité, teda platné. Stotožňuje sa s argumentáciou žalobcu, že žiadny všeobecne záväzný právny predpis nestanovuje osobitné náležitosti uvedených právnych úkonov. Napokon výzva veriteľa na zaplatenie konkrétnej omeškanej časti záväzku nie je pre zosplatnenie potrebná. Postačuje upozornenie veriteľa dlžníkovi na uplatnenie práva žiadať o zaplatenie celej pohľadávky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Ani v prípade oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti do úvahy pripadajúce zákonné ustanovenia (§ 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka) nevyžadujú uviesť, pre nezaplatenie ktorej splátky veriteľ o zaplatenie celej pohľadávky žiada. Táto skutočnosť nemá pre platnosť a účinnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti žiadny význam. Významnou sa stáva až v prípade vznesenej námietky premlčania. Odvolací súd sa tak stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že právny predchodca žalobcu požiadal o zaplatenie celej pohľadávky platne a účinne.

9. Žalovaný v odvolaní namietal voči posúdeniu jeho námietky premlčania súdom prvej inštancie. Žalovaný sa od počiatku sporu domáhal premlčania celého nároku (viď vyjadrenie k žalobe). V odvolaní doslovne uviedol, že prinajmenšom splátky úveru za obdobie od 21.01.2017 do 21.09.2017, t.j. splátky vo výške 9 x 845,12 eur, t.j. 7 606,08 eur sú premlčané. Okrem toho odvolací súd poukazuje na § 54a Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje nemožnosť vymáhania a zabezpečenia premlčaných spotrebiteľských nárokov, čo v praxi znamená, že ukladá súdu ex offa skúmať, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si v danom prípade veriteľ uplatnil, nie je premlčané.

10. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že sa s právnym posúdením otázky premlčania pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, ako vykonal súd prvej inštancie, nestotožňuje.

11. Súd prvej inštancie aplikoval na posúdenie premlčania ustanovenie § 100 v spojení s § 101 Občianskeho zákonníka a vyložil, že premlčacia doba v prípade spotrebiteľských zmlúv u predčasne zosplatneného dlhu začína plynúť až po troch mesiacoch omeškania od splatnosti splátky. Pritom sa opieral o záver a odôvodnenie v uznesení Krajského súdu v Košiciach zo dňa 15.12.2020 vo veci sp.zn.2CoCsp/34/2020, ktoré odôvodnenie do napadnutého rozsudku doslovne prevzal.

12. Odvolací súd (Krajský súd v Trenčíne) ustáleno judikuje iné právne posúdenie tejto otázky (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 19Co 42/2017- spomínaný v súdom prvej inštancie citovanom uznesení Krajského súdu v Košiciach zo dňa 15.12.2020 vo veci sp.zn. 2CoCsp/34/2020, ďalej sp.zn. 5CoCsp/49/2021 zo dňa 12.01.2022 - ods. 17 odôvodnenia vo veci vedenej súdom prvej inštancie pod sp.zn.14Csp/18/2021, sp.zn. 27CoCsp/46/2021 zo dňa 29.9.2021, sp.zn. 27CoCsp/17/2022 zo dňa 26.04.2022 atď.). Odvolací súd v tejto súvislosti dodáva, že pri existencii rôznych názorov všeobecných súdov i odbornej verejnosti v danej otázke nejestvuje ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, akou je Najvyšší súd Slovenskej republiky.

13. Odvolací súd (Krajský súd v Trenčíne) premlčanie pohľadávky pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch posudzuje, pokiaľ ide o určenie začiatku plynutia premlčacej lehoty, podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje, že v prípade predčasnej splatnosti (zročnosti) celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok začína plynúť premlčacia lehota odo dňa zročnosti nesplnenej splátky t.j. splátky, pre nesplnenie ktorej bolo uplatnené právo veriteľa na zosplatnenie (§ 565). Aplikácia § 101 Občianskeho zákonníka súdom prvej inštancie pre určenie začiatku plynutia premlčacej lehoty v prípade straty výhody splátok nie je podľa názoru odvolacieho súdu správna, pretože ustanovenie § 101 je všeobecným ustanovením, ktoré zásadne upravuje začiatok plynutia premlčacej lehoty pre všeobecné prípady, teda, ak nejde o osobitný zákonom predvídaný prípad (viď veta „Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak“). Pre v zákone vymedzené osobitné situácie obsahuje Občiansky zákonník osobitné ustanovenia. Takýmto prípadom je aj prípad straty výhody splátok upravený v osobitnom ustanovení § 103, ktoré upravuje začiatok plynutia premlčacej lehoty pre prípady straty výhody splátok inak ako §101 a to bez ohľadu na to, či ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy alebo iné plnenie. Použitie osobitného ustanovenia § 103 pre určenie začiatku plynutia premlčacej lehoty tak vylučuje aplikáciu všeobecného ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka na posúdenie prípadu straty výhody splátok. Iný odlišný právny názor je odôvodňovaný § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje podmienky straty výhody splátok u záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo podľa § 565 t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka podľa názoru odvolacieho súdu však obsahuje len časové obmedzenie uplatniteľnosti práva, neobsahuje iné určenie začiatku plynutia premlčacej lehoty. Zároveň treba zdôrazniť, že prijatím ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nedošlo k novelizácii § 103 Občianskeho zákonníka. Je pravdou, že týmto ustanovením zákonodarca fakticky skrátil premlčaciu lehotu pre prípad straty výhody splátok o tri mesiace (keďže prvé tri mesiace omeškania so splátkou dodávateľ nemôže ešte zosplatniť dlh, lebo by porušil ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), avšak je právom zákonodarcu stanoviť pre jednotlivé prípady rôznu premlčaciu dobu za predpokladu, že takto ustanovená premlčacia doba je dostatočná na uplatnenie práv veriteľa. V tomto prípade podľa názoru odvolacieho súdu premlčacia lehota dva a trištvrté roka na uplatnenie práva veriteľa (dodávateľa) je dostatočná. Takýto výklad je v súlade s účelom resp. zmyslom premlčania, ktorým je primárne ochrana dlžníka pred dôkaznou núdzou a ochrana právnej istoty (premlčanie núti veriteľa, aby svoje právo uplatnil ešte v čase, kedy možno predpokladať, že na strane dlžníka ani nenastane dôkazná núdza, ani nevznikne istota čo do jeho právneho postavenia), ako aj so základným princípom spotrebiteľského práva, ktorým je ochrana spotrebiteľa ako slabšej strany. Okamih zosplatnenia príp. možnosti zosplatnenia pohľadávky z poskytnutého úveru pre nesplnenie konkrétnej splátky tak nezakladá začiatok plynutia premlčacej doby, ale rozhodujúcou okolnosťou, z ktorej je potrebné vychádzať, je deň splatnosti tej splátky, teda pre ktorú došlo k zosplatneniu celého úveru.

14. V postupe súdu prvej inštancie, akým identifikoval omeškanú splátku, pre ktorú došlo k zosplatneniu celého úveru, nezistil odvolací súd žiadne nedostatky. Napokon žalobca v odvolaní ani vo vyjadreniach v odvolacom konaní voči skutkovému zisteniu súdu prvej inštancie, že ku dňu výzvy na zaplatenie (29.11.2017) bol žalovaný viac ako 3 mesiace v omeškaní najneskôr so splátkou splatnou dňa 20.8.2017, ktorú považoval za rozhodnú splátku, nenamietal. Vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol len, že ak „právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 19.01.2018 (správne 23.012018-pozn.odvolacieho súdu) - toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 OZ pre nezaplatenie splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala a pre ktorej nezaplatenie mohol v súlade s ust. § 565 OZ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ po upozornení na uplatnenie tohto v práva v lehote nie kratšej ako 15 dní a po omeškaní spotrebiteľa (žalovaného) s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace“. Toto jeho stanovisko podporuje identifikáciu rozhodnej omeškanej splátky, ako vykonal súd prvej inštancie, ktorý správne aplikoval zákonné podmienky upravené v § 53 ods. 9 (uplynutie viac ako 3 mesiacov od splatnosti splátky ku dňu výzvy s upozornením na možné uplatnenie práva podľa § 565 a so zohľadnením dohodnutého dňa splatnosti splátok). Nesplnenou rozhodnou splátkou je tak splátka splatná (zročná) dňa 20.08.2017.

15. Premlčacia doba 3 roky (§ 101) počítaná od zročnosti nesplnenej splátky (§ 103) potom uplynula dňa 20.08.2020 (§ 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žaloba došla súdu dňa 19.10.2020. Z toho nepochybne vyplýva, že žaloba bola podaná až po uplynutí premlčacej doby, právo sa nevykonalo v

premlčacej dobe. Odvolací súd len na okraj poznamenáva, že žaloba bola podaná po uplynutí premlčacej doby aj v prípade, ak by sa prijal názor žalobcu uvedený v jeho vyjadrení k žalobe, že v zmysle ustanovenia § 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii, v období od 27.03.2020 do 30.04.2020, t.j. po dobu 35 dní, premlčacia doba neplynula (spočívala) (v takom prípade by premlčacia lehota uplynula 24.09.2020), s ktorým výkladom a najmä použitím v danej veci však odvolací súd nesúhlasí (dovolaovaná právna úprava sa vzťahuje na prípady, kedy premlčacia doba v uvedenom citovanom období uplynula, čo nie je daný prípad).

16. Podľa § 100 ods.1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

17. Námietka premlčania vznesená žalovaným bola dôvodná, súd nemôže premlčané právo žalobcovi priznať (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a žalobu musí zamietnuť.

18. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

19. Podľa § 388 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

20. Odvolací súd preto potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. výrok II. napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba sčasti zamietnutá, a súčasne zmenil výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 388 C.s.p. tak, že žalobu zamietol v celom rozsahu.

21. Podľa § 396 ods. 2 C.s.p., ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

22. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 C.s.p. v spojení § 255 ods.1 a § 251 C.s.p. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalovaný mal vo veci plný úspech, preto žalovanému v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov senátu krajského súdu 3:0

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).